

Lærerlockout, lektiecafeer og lavere SU - uddannelserne i folketingsåret 2012-2013

Af Signe Holm-Larsen

Bilag.....	1
Bilag 1. Udvalgssammensætning 2012-13	1
Bilag 2. Tidligere konflikter og indgreb på det offentlige arbejdsmarked	1
Bilag 3. Oppositionens 10 krav ved reformforhandlingerne	2
Bilag 4. Reformaftalens præciseringer	2
Bilag 5. Fokuspunkter i SU-reformen	3
Bilag 6. Andre lovforslag 2012-13	3

Bilag

Bilag 1. Udvalgssammensætning 2012-13

Med baggrund i placeringen af lærer- og pædagoguddannelsen til Uddannelsesministeriet bringes her en oversigt over sammensætningen i begge de for undervisningsområdet relevante udvalg før regeringsrokaden.

Børne- og undervisningsudvalget:	Uddannelsesudvalget (Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser):
1 Ane Halsboe-Larsen (S)	1 Daniel Toft Jakobsen (S)
2 Annette Lind (S)	2 Jesper Petersen (S)
3 Karin Gaardsted (S)	3 Mette Reissmann (S)
4 Niels Christian Nielsen (S)	4 Rasmus Prehn (S) – <i>formand</i>
5 Orla Hav (S) – <i>formand</i>	5 Simon Kollerup (S)
6 Rasmus Horn Langhoff (S)	6 Sophie Hæstorp Andersen (S)
7 Troels Ravn (S)	7 Trine Bramsen (S)
8 Lotte Rod (RV) – <i>næstformand</i>	8 Uffe Elbæk (RV)
9 Jeppe Mikkelsen (RV)	9 Marlene Borst Hansen (RV)
10 Marlene B. Lorentzen (RV)	10 Andreas Steenberg (RV)
11 Pernille Vigsø Bagge (SF)	11 Jonas Dahl (SF)
12 Lisbeth Bech Poulsen (SF)	12 Lisbeth Bech Poulsen (SF)
13 Rosa Lund (EL)	13 Pernille Vigsø Bagge (SF)
14 Lars Dohn (EL)	14 Pernille Skipper (EL)
15 Henning Hyllested (EL)	15 Rosa Lund (EL)
16 Karen Ellemann (V)	16 Bertel Haarder (V)
17 Peter Juel Jensen (V)	17 Kristian Jensen (V)
18 Esben Lunde Larsen (V)	18 Karen Ellemann (V) – <i>næstformand</i>
19 Louise Schack Elholm (V)	19 Esben Lunde Larsen (V)
20 Anni Matthiesen (V)	20 Tina Nedergaard (V)
21 Tina Nedergaard (V)	21 Mads Rørvig (V)
22 Ulla Tørnæs (V)	22 Anne-Mette Winther Christiansen (V)
23 Alex Ahrendtsen (DF)	23 Jens Henrik Thulesen Dahl (DF)
24 Dennis Flydtkjær (DF)	24 Marie Krarup (DF)
25 Marie Krarup (DF)	25 Alex Ahrendtsen (DF)
26 Martin Henriksen (DF)	26 Hans Kristian Skibby (DF)
27 Merete Riisager (LA)	27 Merete Riisager (LA)
28 Villum Christensen (LA)	28 Villum Christensen (LA)
29 Vivi Kier (KF)	29 Vivi Kier (KF)

Bilag 2. Tidligere konflikter og indgreb på det offentlige arbejdsmarked

Den danske models betydning fremgår af de trods alt relativt få indgreb siden 1930'ernes depression.¹

- 1936: En femugers lockout blev standset af en ad hoc-nedsat tvungen voldgift. Mæglingsforslaget blev godkendt af arbejderne, men forkastet af arbejdsgiverne.
- 1946: Strejke af 30.000 arbejdsmænd under DAF (Danmarks Automobilforhandler Forening) blev stoppet efter fire uger, ved at Rigsdagen ophøjede mæglingsforslaget til lov.

¹ Politiken 2.4.2013 og Faos hjemmeside. Udarbejdet af Jesper Due og Jørgen Steen Madsen, Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier, Faos, KU. jf. også http://faos.ku.dk/pdf/aarboeger/Beretning_2012.pdf

- 1956: Storkonflikt stoppet af Folketinget, der ophøjede mæglingsforslaget til lov.
- 1961: En femugers strejke blandt arbejderne i jernindustrien og på transportområdet blev afsluttet ved at mæglingsforslaget blev ophøjet til lov.
- 1973-1974: Sygehusstrejke blandt sygeplejersker, fysioterapeuter, ergoterapeuter og jordmødre endte i forlig med bedre løn.
- 1979: Protestdemonstrationer i den offentlige sektor efter politisk indgreb.
- 1981: Socialrådgiverstrejke mod KTO-forlig blev fulgt op af lockout og endte på grund af manglende midler med accept af arbejdsgivernes betingelser.
- 1985: Storkonflikt mellem LO og DA blev hurtigt stoppet af politisk indgreb.
- 1987-1993: I 1987 gik Dansk Funktionærforbund og Prosa i konflikt. Samme år stemte SiD mod den offentlige sektors forlig. I 1989 stemte både SiD og KAD mod det kommunale forlig, og i 1993 skete det samme for SiD og PMF. Alle konflikter blev løst i forlignsinstitutionen.
- 1995: Lærerne stemte nej til KTO-forliget på grund af utilfredshed med nye arbejdstidsregler fra 1993. Et kompromis blev skabt i forlignsen, men formanden måtte gå af. Sygeplejersker og laboranter, der 1993 var udtrådt af KTO, fik efter månedlang konflikt ved lovindgreb dikteret samme resultat som resten af KTO.
- 1998: Overenskomstforhandlingerne endte i en 11 dage lang storkonflikt, jf. gærhamstringen, herefter ophøjelse af mæglingsforlaget til lov.
- 1999: DLF stemte nej til KTO-forliget, men forlig indgået, mens 11 organisationer på social- og sundhedsområdet gik i konflikt, som blev stoppet af lovindgreb på KTO-niveau.
- 2002: Et samlet mæglingsforslag på KTO-området blev vedtaget med snævert flertal, men et markant nej-flertal i DLF betød formandsskifte fra Anni Herfort til Anders Bondo.
- 2008: Sundhedskartellet, FOA og BUPL gik i strejke med påfølgende lockoutvarsel, som dog blev afblæst på grund af forlig, før lockouten trådte i kraft.

OK 13 er det foreløbige slutpunkt i denne historiske række af arbejdsmarkedskonflikter og første gang, hvor lærerområdet er blevet lockoutet. Som det fremgår, er lockout et sjældent brugt værktøj ved overenskomstforhandlinger, men det viste denne gang sin meget store styrke, når blot der er sammenfaldende interesser hos arbejdsgiveren og regeringen.

Bilag 3. Oppositionens 10 krav ved reformforhandlingerne

De 10 krav gengives her i stærkt forkortet form:²

- Styrkelse af skolens faglige niveau med klare, præcise og målbare læringsmål i alle fag.
- Standpunktskarakterer i alle fag fra 4. klasse.
- Elevplaner, kanonlister og nationale test fastholdes.
- Beståkrav i dansk og matematik ved folkeskolens afgangsprøver. For elever, der ikke består, og som er optaget på en ungdomsuddannelse, etableres opkvalificeringsforløb, og prøverne (med eksternt censur) tages om efter sommerferien; består de heller ikke denne gang, tages 10. klasse med.
- Holddelingsbegrænsninger afskaffes, men elevernes tilhørsforhold til en stamklasse bevares.
- En times idræt dagligt.
- Krav om handleplaner, strategier og efteruddannelse om klasseledelse på den enkelte skole samt udarbejdelse af et faghæfte herom.
- Styrket fremmedsprogsundervisning med engelsk fra 1. klasse, 2. fremmedsprog fra mellemtrinnet (4.-6. klasse) og obligatorisk tilbud om et tredje europæisk fremmedsprog i udskolingen.
- Oprettelse af et nationalt videncenter for historie og kulturformidling til udvikling af undervisningen i historie og kristendom.
- Tydeliggørelse af forældreansvaret ved udarbejdelse af principper om forældreansvar.

Bilag 4. Reformaftalens præciseringer

Nedenstående punkter fremgår af høringsudkast til de to lovforslag, der er tilknyttet reformen.

- Fremmedsprogsundervisning: 2. fremmedsprog (fransk eller tysk) bliver obligatorisk fra 5. kl., dog med fritagelsesmulighed fra 7. klasse; på 8.-9. klassetrin falder det ugentlige lektionstal i 2. fremmedsprog fra 4 til 3.
- Natur/teknik forhøjes med 1 lektion ugentligt i 2. og 4. klasse.
- Praktisk/musiske fag: Fagene sløjde og håndarbejde erstattes af faget "Håndværk og design"; det vejledende timetal for musik forøges med 1 lektion.
- Faget Hjemkundskab ændres til "Madkundskab", og fagets indhold præciseres.

² Berlingske.dk og Nyheder fra Skolelederforeningen 30.5.2013.

- Eliteidrætsklasser på 7. – 9. klassesettrin og talentklasser i musik efter dispensation.
- Valgfagsordningen fremrykkes til 7. klasse for at tilgodese såkaldte profillinjer og toninger af udskolingen; desuden tilføjes fagene Teknologi og kommunikation, Iværksætter samt Produktudvikling og formgivning.
- Folkeskolens afgangsprøve omdøbes til 9. klasseprøven, og der igangsættes en analyse af området; desuden indføres en ny udtræksprøve i faget idræt, og brug af IT ved prøverne øges.
- Projektopgaven i 9. klasse ændres, så valgfag, der ikke er prøvofag, indgår her.
- Karakterer gives uændret fra 8. klassesettrin, men elevplaner gøres mere målrettede.
- For elever med særlige behov udvikles en talblindhedstest, og fra 2015 bliver en ordblindetest tilgængelig for indskolings elever.
- Fælles Mål 2009 forenkles og præciseres i form af læringsmål; kanonlister fastholdes, eventuelt i justeret form; revisionsarbejdet blev påbegyndt i april, og de ca. 25 arbejdsgrupper med hver 4-6 fagpersoner skal være klar primo august. Målene skal i dansk og matematik foreligge ved udgangen af 2013 og i de øvrige fag august 2014.³
- Innovation og entreprenørskab tydeliggøres i folkeskolens fag og indgår i målene i faget Håndværk og design.
- IT: Der bliver forsøg med bl.a. digitale demonstrationsskoler og udvikles en fælles brugerportal for folkeskolen med øget forældre- og elevinddragelse; EMU'en moderniseres.
- Ved "den åbne skole" sikres samarbejde med det lokale foreningsliv samt kommunale musik- og billedskoler.
- Skolelederen kan dispensere fra undervisningspligten for elever, der deltager i undervisning på musikskolen, på idrætseliteniveau eller på ungdomsskolen.
- Der oprettes et videntcenter for kulturarv, som placeres i Jelling.
- Skolerådet erstattes af Rådet for Børns Læring, der sammensættes tværinstitutionelt og skal varetage elevers læring fra 0-16 år.
- Elevplanen og uddannelsesplanen integreres, og Fælles Mål i UEA-undervisningen (Uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering) skærpes.
- Styrket forældresamarbejde og elevinddragelse ved udarbejdelse af principper for forældreansvar.
- Undervisningsmiljøet fremmes ved udarbejdelse af obligatoriske indikatorer for klasseledelse og efteruddannelse.
- Nationalt program for skolelederuddannelse og -udvikling samt oprettelse af et korps af læringskonsulenter.
- Yderligere regelforenklinger, idet kommuner selv kan godkende nye valgfag, skolebibliotekarfunktionen åbnes for ikke-læreruddannede, regler vedr. kvalitetsrapporten og skolers fællesledelse forenkles og pædagogisk råd gøres frivilligt.

Bilag 5. Fokuspunkter i SU-reformen

- Uddannelsesstart senere end to år efter adgangsgivende eksamen giver blot ret til SU i den normerede studietid, dvs. bortfald af "fjumreår" og samtidig afskaffelse af karakterbonusreglen på 1,08
- SU i op til 12 måneder ud over normeret tid i max fem ungdomsuddannelser
- Øgede krav til universiteter om nedbringelse af den gennemsnitlige studietid
- Kun SU ved gymnasiale suppleringskurser på de såkaldte turbokurser, og ingen SU på hf- og gymnasieenkeltfag for kursister med gymnasial uddannelse
- Højst fem ungdomsuddannelser med SU
- Reduktion af SU-satsen til hjemmeboende studerende og tillæg afhængigt af forældreindkomst
- Afdæmpet regulering af SU i perioden 2014 til 2021
- Forhøjelse af satsen for fribeløb for SU-modtagere
- Udbetaling af bonus til uddannelsessøgende, der bliver færdige på under normeret studietid
- Øget støtte til befordringsgodtgørelse
- Opfølgning på EU-domstolens dom i sag C-46/12, L.N.

Bilag 6. Andre lovforslag 2012-13

L 37 Forslag til lov om ændring af lov om offentlige forskningsinstitutioners kommercielle aktiviteter og samarbejde med fonde. (Mulighed for universiteterne for at formidle visse boliger og studielån i forbindelse med internationale uddannelsessamarbejder).

L 43 Forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven. (Ophævelse af kommunal pligt til at udarbejde en plan for sprog-vurdering m.v.).

L 72 Forslag til lov om ændring af lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v. og lov om statens voksenuddannelsesstøtte (SVU). (Adgang til delegation m.v.).

L 169 Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmarkedsuddannelser m.v. og lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v. (Regulering af de godkendte udbyderes virksomhed, sanktioner, forsøgsvirksomhed m.v.).

³ Politiken 17.7.2013 1. sektion s. 5.